

OL'NZIELSTER

Uitgave juni/juli 2021 31e jaargang, nr. 125
Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl en Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl

www.oldenzijl.nl/wordpress - www.nicolaaskerkoldenzijl.nl

Dick Knol	voorz+secretaris	06-24614068
Gerrit Bodde	penningmeester	0595-433107
Paul de Voigt	lid	06-21860445
Eric Zijp	lid	0595-434925
vacature		

— DÖRPSHOES —

Lutje Brussel

Het "nieuwe oude" is in aantocht!

Zaterdag 5 juni is
"LUTJE BRUSSEL"
weer open!!!

**GEZELLIG
ELKAAR WEER
ONTMOETEN.
OPEN VANAF
16.00 UUR.**

RESPECTEER DE CORONAREGELS

We mogen weer!

Zaterdag 5 juni werden de coronamaatregelen versoepeld en mocht het dorpshuis, met in-

achtneming van de coronaregels, weer open. Er werd dankbaar gebruik van gemaakt. Inclusief bitterballen! Vanaf nu weer iedere zaterdag!

Lot

Op 2 maart werd een nieuwe wereldburger geboren: Lot Gea. Dochter van Ruben en Yoke, zus van Noud en kleindochter van Johannes.

De ooievaar op het ooievaarsnest kreeg er concurrentie bij, concurrentie die nog kon bewegen ook. Hij was er ondersteboven van!

Website

Al jaren- en jarenlang was de website van het dorp (VDO) in goede handen bij Liesbeth (met technische ondersteuning van Anton). Tijden veranderen echter. Snelle berichtgeving gaat via Facebook, actuele aankondigingen worden verspreid door middel van een flyer en met de mobiele telefoon op zak is bijna iedereen fotograaf geworden en verschijnen er van bijna elke happening wel foto's op Facebook. Het bezoek aan de website liep zodanig terug dat Liesbeth heeft besloten ermee te stoppen. Of dat ook een einde betekent aan het

voortbestaan van de website, daarover heeft het bestuur nog geen definitief besluit genomen. Voorlopig blijft de site nog in de lucht, met een 'archieffunctie'. Ol'nzielsters kunnen er worden nagelezen, maar ook bepaalde stukken als verslagen van VDO of Hardrijderijvereniging en wat zich meer voordoet. Zolang dat nodig is, zal Anton ervoor zorgen dat dat soort stukken op de site worden geplaatst.

Het beeld op de foto roept herkenning op. Zó heeft Liesbeth van vele bijeenkomsten een verslag gemaakt en gezorgd dat het op de site kwam. Ook de redactie van de Ol'nzielster maakte daar regelmatig dankbaar gebruik van! Voor het zo zorgvuldig bijhouden van de site, wat toch elke keer maar weer moest gebeuren, verdient Liesbeth alle lof! Bij deze!!

Corrie

Sinds half januari is onze dorpsgenoot Corrie ernstig ziek. Ze heeft nog een lange weg te gaan en de behandeling is zwaar. We wensen haar en haar familie veel sterkte en moed toe. Bezoek is in deze coronatijd niet verstandig, maar een kaartje of een appje is natuurlijk altijd fijn!

Legomasters

In het entertainmentprogramma Legomasters worden acht duo's uitgedaagd met bijzondere lego-opdrachten die ze binnen een bepaald aantal uren moeten volbrengen. Uit het hoofd, want bouwtekeningen zijn er niet. Bij het programma horen ook thuisopdrachten. Zo

was er een opdracht om een toren te bouwen. Tim, fervent legobouwer, liet zich uitdagen. Linda: 'Het eerste wat hem te binnen schiet, is de vuurtoren van Terschelling. Daarop gebaseerd is hij de hele week na schooltijd druk in de weer geweest. Past het zo? Nee! Húp, weer uit elkaar want tja, alles moet precies zo zoals hij het wil. En dan: yeahh... donderdagmiddag. Alles past. Alles doet het!!' Ook voor 'een spectaculair dier' draaide Tim zijn hand niet om (zie foto). En hij bouwde een prachtig huis in het kader van de opdracht: bouw een deel van de stad van je dromen. 'Hallo, ik ben Tim, 11 jaar, en ik heb een deel van mijn stad van mijn dromen gebouwd. Dromen die bestaan uit een ruim huis met grote tuin, supersnelle auto's en een carrière als autocoureur.'

Beton

Soms worden kringetjes op een merkwaardige manier rondgebred: half mei kwam de betonpomp van Gerrit beton storten voor de betonpomp van Gerrit. In combinatie met de bomen die langs de oprit staan en die in het voorjaar fraai bloeien, heeft deze betonpomp nu misschien wel

de chicste oprit van de hele gemeente!

Leilinden

'Het oude rechthuis' (Oldenzijlsterweg 13 en 15) werd verfraaid met een mooi stel leilindes. Een aanwinst voor het dorp. Linda en Gerrit deden het constructiewerk.

En Tim? Stond Tim 'voor paal'? Welnee! Hij liet alleen zien h oe diep het plantgat was. Z o diep dat hij hulp nodig had om er weer uit te komen!

Koningsspelen

Een berichtje in de Ommelander Courant van 29 april: ondanks de coronamaatregelen werden er in Zandweer, op obds Nijenstein, Koningsspelen georganiseerd. Er werden onder andere oud-Hollandse spelletjes gespeeld, zoals kruiwagenloop, blikgooien, kat en muis, vos-kom-uit-je-hol en sjoelen. Daarnaast konden de kinderen bowlen, een keeperspel spelen, kroontjeskegelen en curlen.

Op de foto, die ook in de krant stond, prijkte Ryan hoog in de paal. Hij zei er zelf over: 'Ik was daar aan het klimmen en klauteren en spelletjes aan het doen voor de Koningsspelen op school .Het was een leuke dag.' En dat was ook precies de bedoeling.

Middenstand

De middenstand floreert in Oldenzijl. Hadde we eerst al een Oldenzijlster fruittrapke, toen kwamen er allerlei heerlijkheden in de aanbieding bij Ik en Zorg, zoals vruchtensap, uit de nieuwe fruitpers.

Daarna verrees bij Danny en Brigitte een kraam. Bedacht door de kinderen,

in elkaar gezet met behulp van pake Bouke!

Op Koningsdag had ook Gea tijdelijk het nodige in de aanbieding.

Linda zorgde op die 27ste april voor de feestelijke aankleding.

Nieuw gebouwd

Een nieuwe inwoner betekent over het algemeen niet tegelijkertijd ook een nieuw adres erbij. In het geval van Johannes (Straat) is dat wél het geval. Naast boerderij De Korenaar, waar de familie Straat/Bergsma een dik jaar geleden kwam wonen, is inmiddels een huis gebouwd (een kangoeroewoning noemde Johannes het) dat binnenkort klaar is. Het schiet lekker op, met Oldenzijlsterweg 31a!

Geslaagd!!

Op veel plaatsen ging vorige week (week 24) de vlag uit. Ook aan de Oldenzijlsterweg kwam de vlag tevoorschijn, bij de familie Van den Berg. Daar had Milou het vmbo succesvol afgerond. Na de zomervakantie gaat ze naar Noorderpoort voor de opleiding SPW. Van harte gefeliciteerd, Milou!!

College Tour

Sam mocht aanwezig zijn bij het programma College Tour, met Connie Palmen. Haar verslag: 'Vrijdagochtend 21 mei vertrek ik om half elf van huis. De opnames van College Tour zijn die middag en ik ben erbij. Eenmaal in de Stadsschouwburg Amsterdam zeg ik dat ik een vraag wil stellen. Zonder twijfel. Ik zit vooraan

en sta drie keer op: als Twan Huys vraagt of er aspirant-schrijvers in de zaal zijn, of we iets van Mulisch gelezen hebben en om mijn vraag te stellen aan Palmen. Mijn vraag is de allereerste studentenvraag: of ze ontdekkingen doet over zichzelf tijdens het schrijven. 'In elk boek,' zegt ze, 'anders is er iets niet goed gegaan.' Ze zegt dat ze door te schrijven haar eigen taboes ontdekt. Mijn vraag wordt uit de opnames ge-

knipt, maar ik troost mezelf met de gedachte dat ik even ben gebleven na het interview. Wat sommige mensen zelf-

ingemenheid noemen, en ik vooral zelfspot, verandert in breekbaarheid, bescheidenheid en dankbaarheid voor de aandacht die wij, studenten, voor haar hebben. Als ik vraag of ze het kartonnetje van mijn pakje water wil signeren, schudt ze haar hoofd. Ze pakt een van Huys' cue cards. 'Voor Sam', zegt ze. En voor mij is dat genoeg. Ze heeft m'n naam onthouden!'

Jacobspad

Dat het Pronkjewailpad door Oldenzijl loopt, is nieuw. Het heeft al behoorlijk wat bezoekers getrokken naar kerk en het Rustpunt bij Ik&Zorg. Ook de tulpenroutes, dit jaar weer georganiseerd door Rotary Uithuizen, brachten heel wat mensen op de been. Een gouwe ouwe is het Jacobspad, dat van Uithuizen naar Hasselt loopt. Ook deze route brengt regelmatig wandelaars naar Oldenzijl. Op 21 mei schreef één van hen op Facebook: 'Bepakt met lunch, water, zitmatje en regenkleding gaan wij vanaf het startpunt in Uithuizen op pad. De eerste etappe van het Jacobspad verbindt

Groningse dorpjes met dito kerken met elkaar. Wij lopen door Zeerijp, Eenum en Oldenzijl. Nergens horeca, overal een open kerk met warmte, een toilet, een stempel en soms zelfs koffie en thee. Het landschap geeft de ruimte voor open gesprekken. Ontroerende gesprekken over het leven. En ook is er tijd om te genieten van de volop in bloei staande geurende daslook, van de laag vliegende zwaluwen, van de sfeervolle huisjes van dieprode bakstenen. Bij een rustpunt in Oldenzijl worden wij ontvangen in de serre. Hier woont een gezin dat onder meer bestaat uit zes bewoners met een beperking. Op het erf een pipowagen, moestuin en hottub. Binnen krijgen wij koffie en thee met een zelfgebakken wafel. De warme gastvrijheid in het vandaag overwegend grijs bewolkte, wat kale Groningse land voelt als een cadeautje. Naarmate de dag vordert, neemt de wind toe. Twee keer lopen wij door een korte fikse bui. Niemand die moppert. Elk weer is pelgrimsweer.”

Miniknollen

Op 30 mei was *Expeditie Grunnen 1,5 meter* van RTV Noord in Oldenzijl. De crew sprak onder andere Jan aan, die samen met dochter Kornelle en vriend Peter aardappels aan het poten was. Maar niet zó maar aardappels, vertelde Jan.

Het ging om speciale miniknollen van aardappelplanten uit de kas. 'Dat is het allereerste begin van het pootgoed. Dat noemen ze PB1', voegde hij technisch toe met een gezicht dat zegt: zo heet dat nu eenmaal, ik kan er ook niets aan doen. Het poten wordt op deze manier gedaan om het verslepen van ziektes tegen te gaan. De miniknollen, in verschillende grootteklassen laten zich ook niet machinaal poten. Eén zo'n knolletje kost maar liefst 45 cent! 'Ze zijn hartstikke duur dus!' Dat mag ook wel, want deze manier van poten is heel arbeidsintensief, daar móet dus wel iets tegenover staan. De knollen, die Jan aan het poten is, zijn van de hoogste klasse die er is. Het is pootgoed, dat overal naar toe gaat. Aan de knollen die nu gepoot worden, komen vervolgens aardappels die voor consumptie bedoeld zijn en onder andere in Italië en Spanje op de markt komen.

Het is ieder jaar vaste prik', legde Kornelle uit. 't Is geen moeilijk werk, je zit gewoon achterop, lekker in de buitenlucht.' Morgen spierpijn? Welnee! En dan gaat het werk weer verder. Jan op de trekker, Kornelle en Peter achterop. De kist met knollen vlak voor zich. Steeds laten ze een knolletje vallen in het gaatje tussen kist en hun knieën. Zo simpel is het!

Mysterie

Een mysterie in Oldenzijl. Ineens verschenen op allerlei plekken, randjes en richeltjes schoenen met plantjes erin. In de uitzending van RTV Noords *Expeditie Grunnen 1,5 meter* werd het mysterie opgelost. De 'daders' moesten worden gezocht in de hoek van Ik&Zorg. Met deze actie werd aandacht gevraagd voor het verder ontwikkelen van de plannen voor een dorpsstuin.

Operaster

Wie over de Noorderweg richting Uithuizen of Groningen rijdt, passeert links de boerderij van

Roelofsen. Met niet te missen letters staat boven de schuur geschreven WESTERHUISHEERD.

Het blijkt niet zo maar een naam te zijn! Het is een naam met een bijzondere geschiedenis, een geschiedenis die begint in Usquert.

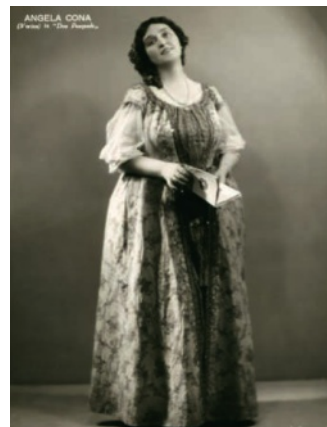
Daar ligt, aan de

Westerhornseweg de boerderij Westerhuisheert. Een typisch Groningse dwarshuisboerderij, waarvan de oudste delen stammen uit 1854. De oorspronkelijke Westerhuisheert lag een eindje verderop. Het bouwjaar daarvan is niet bekend. Mogelijk was het eerst een steenhuis met de naam Westerhuis. Later kwam daar de toevoeging

heert bij ten teken van het belang van de boerderij. In Groningen was het gebruikelijk dat boerderijen genoemd werden naar de families die er woonden. Bij de Westerhuisheert is dat echter precies andersom gegaan. In 1798, kort voor de Franse tijd, werd Popke Lammerts uit Saaxumhuizen boer op de Westerhuisheert. Hij wijzigde zijn naam en die van de kinderen in Westerhuis, waarmee de boerderij het stamhuis werd van de familie Westerhuis.

Eind 1800 werd de inmiddels verplaatste boerderij bewoond door Popko Westerhuis en Naatje Westerhuis-Westerhuis, een behoorlijk vermogende boerenfamilie. Op 15 januari 1891 gaf Popko Westerhuis zijn derde dochter, Engelina, aan bij de Burgerlijke Stand. Lien, zoals ze werd genoemd, zou volgens de heersende traditie, net zoals haar zussen, ooit trouwen met een rijke boerenzoon. Maar Lien had andere ambities: ze wilde een zangstudie volgen. Al op de lagere school viel ze op door haar mooie stem. In 1915 rondde ze haar studie aan het conservatorium van Amsterdam af. In Den Haag ontmoette ze Gemma Bellincioni, een beroemde Italiaans sopraan, die dolenthousiast was over het talent van Lien en haar meenam naar Milaan. Daar koos Lien voor de artiestennaam Angela Cona. Ze begon met kleine rollen, maar na 1930 kwamen ook de moeilijke partijen. In Italië was ze al gauw een beroemdheid. *Ora è nostra* (U bent één van ons!)

Een paar jaar later kreeg ze, bij het zingen van de moeilijke hoofdrol *Gilda* in *Rigoletto* van Verdi, stemproblemen. Haar oude niveau bereikte ze

niet meer. In 1936 moest ze Italië vanwege het opkomende fascisme verlaten. Ze vestigde zich in Groningen als zang- en spraaklerares.

Na het overlijden van haar ouders erfde ze een boerderij. En dát was, jawel, de boerderij aan de Noorderweg in Zandweer. Als hommage aan haar ouders noemde Lien Westerhuis dit bedrijf ook Westerhuisheerd, al werd deze naam door de Groninger Heerdencommissie niet geaccepteerd. Lien bezocht de boerderij regelmatig. Ze kwam dan met de bus naar Zandweer. Daar stapte ze uit bij Molenweg 28/30, een dubbele arbeiderswoning, ook in haar eigendom. In het schuurtje achter het huis knapte ze zich op en ging dan per fiets naar de Noorderweg. Bij terugkomst werd de fiets weer in het schuurtje gestald en ging ze met de bus terug naar Groningen. *(lees verder in de volgende kolom)*

De zetboeren zagen haar liever gaan dan komen, schrijft Anne Aalders in zijn boek *Angela Cona*: 'Ze houdt toezicht op de exploitatie en bespreekt met de bedrijfsleider zaken als bemesting, grondbewerking, zaaiplannen, enzovoort. Gemakkelijk en ruimhartig in die gesprekken is ze niet, alles wordt nauwkeurig nagelopen en tot in detail uitgewerkt. Het overleg is zakelijk en afstandelijk. Haar wensen lijken eerder orders en bij onduidelijkheid hangt er een sfeer van wantrouwen en achterdocht. Lien vraagt rekenschap van alle zaken. Soms worden zelfs de kippen geteld.' Vijftien jaar lang (van 1948 tot 1963) was Lien eigenaar van het landbouwbedrijf in Zandweer. Toen verkocht ze het erfgoed aan Jan Enne Willemsen, directeur van Wilco Conserven, met fabrieken in Den Andel en Assen. Maar ze verkocht niet alles. Naast de boerderij bevond zich een houten huisje dat ze als zomerhuisje gebruikte. Dát stukje grond bleef van haar. Ze kwam er vaak. Het huisje is er niet meer. Engelina Westerhuis overleed op 15 mei 1984 in de Twaalf Hoven in Winsum, ze was toen 93. Haar graf bevindt zich in Usquert.

Het weer. Alwéér

In de vorige Ol'nzielster schreven we: 'Kijk je op 2 februari nietsvermoedend naar het weerbericht van het 6-uurjournaal en zie je ineens wel iets héél bekends!' Een kleine vier

weken later was het alwéér raak. Wéér Oldenzijl, wéér de boerderij van Klaas en Gea, maar nu bij het weerbericht op RTL.

Kerken in 't Groen

Het project Kerken in 't Groen loopt naar een afronding. In de vorige Ol'nzielster meldden we dat een aantal grafstenen door vrijwilligers nog opnieuw beletterd moet worden, zodat de

teksten op de stenen weer leesbaar worden. Er hebben zich al een paar mensen gemeld, die willen helpen, maar tot nu toe lag corona dwars bij het opstarten van het werk. Binnenkort is het echter zover! Landschapsbeheer Groningen komt een workshop geven, om de vrijwil-

ligers te informeren en de werkgroep op gang te helpen. Ook wie zich misschien nog niet wil opgeven, maar wel eens wil weten van hoe of wat, is daarbij van harte welkom. Het verplicht tot niets! (Aanmelden kan bij Marja, via het e-mailadres secretaris@nicolaaskerkoldenzijl.nl) De datum is nog niet bekend, maar er wordt naar gestreefd die binnenkort, misschien zelfs nog vóór de zomervakantie te plannen. Het verdere werkschema wordt in overleg met de vrijwilligers vastgesteld. Als érgens geldt dat vele handen licht werk maken, dan is het bij deze klus, dus meer vrijwilligers zijn van harte welkom!!

Er zijn inmiddels eveneens concrete plannen om een replica te maken van het grafrek dat ooit op het kerkhof stond (zie foto) zoals in een vorige Ol'nzielster viel te lezen. Dit zal gemaakt worden door mensen van Vakland Het Hogeland. Aan het eind van het jaar verschijnt er ook een publicatie over het kerkhof van Oldenzijl, geschreven door Teun Juk.

In memoriam

Na een kort ziekbed is op 2 juni 2021 Louwe overleden. Louwe was een geboren Oldenzijlster en was zeer betrokken bij het wel en wee van Oldenzijl. Na zijn werkzame leven was hij ook zeer betrokken bij het verenigingsleven. Ik noem natuurlijk het klaverjassen: als na het seizoen de prijzen werden verdeeld dan was Louwe zeker bij de top drie. Hij was jaren penningmeester en inkoper voor VDO/dorpshuis. Daarna ging Louwe jeu-de-boules in Uithuizermeeden en natuurlijk met zijn vaste partner Louis achter het dorpshuis. Hij viel ook vaak in de prijzen met de Oldenzijlster kampioenschappen. Veel sterkte voor de familie en vrienden.

Dick Knol, voorzitter VDO

Ons bereikte het droevige bericht dat is overleden

Louwe Mooibroek

Louwe was een zeer gewaardeerde inwoner van Oldenzijl.

Namens de Vereniging
Dorpsbelangen Oldenzijl

Colofon

redactie: Marja Spakman
telefoon: 0595-464327
e-mail: marja.spakman@planet.nl

Met bijdragen van:

Leo van Meurs	Linda Bodde
Sam Broer	Irene Kapinga
Yes Witteveen	Dick Knol
Ik&Zorg	RTV Noord
Gea Dijksterhuis	KRO-NCRV
Herman Spier	Beeldbank Groningen
RTL weer	Marjolein vd Berg
Ryan Jansen	

Bronnen artikel Angela Cona:

Angela Cona, Anne Aalders, uitgeverij Profiel
De Verhalen van Groningen

Verspreiding: Dick Knol

Digitale versie op website: Anton Klein

Technische ondersteuning: Leo de Vree

Druk: Blue Mule, Kantens

Kopij voor de volgende Ol'nzielster is welkom! Graag vóór 1 oktober 2021

(Bijdragen worden mogelijk ingekort en/of geredigeerd.)